

CYFARFOD BLYNYDDOL CYDBWYLLGOR Y GWASANAETHAU RHEOLIADOL A RENNIR

Cofnodion cyfarfod o bell a gynhaliwyd ar 13 Rhagfyr, 2023.

Mae'r Agenda ar [gael yma](#).

Mae recordiad y cyfarfod ar [gael yma](#).

Yn Bresennol:

Yn cynrychioli Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr – Cynghorwyr R. Goode (Cadeirydd) a M. Lewis.

Yn cynrychioli Cyngor Dinas a Sir Caerdydd – Cynghorwyr D. De-Ath (Is-Gadeirydd) a M. Michael.

Yn cynrychioli Cyngor Bro Morgannwg – Cynghorwyr P. Drake a R. Sivagnanam.

(a) Cyhoeddiad –

Cyn i fusnes y Pwyllgor ddechrau, darllenodd y Cadeirydd y datganiad a ganlyn: “A gaf i atgoffa pawb oedd yn bresennol y bydd y cyfarfod yn cael ei ffrydio'n fyw yn ogystal â'i recordio ar y rhyngwyd a bod y recordiad hwn yn cael ei archifo i'w weld yn y dyfodol.”

(b) Cofnodion –

PENDERFYNWYD – CYMERADWYO cofnodion y Cyfarfod Blynyddol a gynhaliwyd ar 27 Medi, 2023 fel cofnod cywir.

(c) Datganiadau Buddiant –

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau buddiant.

(d) Adroddiad Trosolwg a Diweddarau Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir (CAT) –

Roedd yr adroddiad yn rhoi gwybod i'r Pwyllgor am waith y Gwasanaeth a'r cynnydd hyd yn hyn a oedd hefyd yn cynnwys gwybodaeth ynghylch sut roedd y Gwasanaeth yn gweithio i sicrhau gwell canlyniadau i drigolion a busnesau yn y rhanbarth drwy gyfres o wahanol gamau gweithredu a rhaglenni gwaith. Dechreuodd y Pennaeth Gwasanaeth drwy gyfeirio at lefelau absenoldeb salwch y Gwasanaeth ar ddiwedd Chwarter 2, gan ddweud ei fod yn 2.29 diwrnod fesul person Cyfwerth ag Amser Llawn (FTE) yn gyffredinol. O'i gymharu â'r un chwarter ar gyfer y flwyddyn 2022/23 roedd Chwarter 2 wedi gweld gwelliant sylweddol yn ffigurau absenoldeb salwch

cyfwerth ag amser llawn ar gyfer Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir (GRhR). Y ffigur cyffredinol ar gyfer diwrnodau a gollwyd fesul aelod o staff cyfwerth ag amser llawn felly oedd 2.29 o'i gymharu â ffigur o 6.29 diwrnod yn yr un chwarter ar gyfer y flwyddyn flaenorol. Amlygodd yr adroddiad hefyd fod tîm y GRhR wedi darparu'r swyddogaeth drwyddedu ar gyfer Cyngor Caerdydd yr oedd ei swyddfeydd wedi symud i Neuadd y Sir yn ddiweddar o ganlyniad i'r gwaith y disgwylir iddo ddechrau yn Neuadd y Ddinas yn ystod y misoedd nesaf.

Yn dilyn hynny, cyflwynodd y Swyddog Adran 151 / Pennaeth Cyllid y sefyllfa ariannol i'r Pwyllgor gan ddweud ei fod wedi'i baratoi o'r ffigurau cyfunol a gasglwyd gan bob awdurdod am y cyfnod. Roedd y gwasanaeth yn rhagweld sefyllfa alldro o orwariant o £290,000 yn erbyn cyllideb referniw gros 2023/24. Roedd hyn yn rhannol oherwydd nifer o bwysau ar y gwasanaeth ynghyd â mewnbwn y dyfarniad cyflog y cytunwyd arno yn ddiweddar ar gyfer 2023/24 a oedd yn uwch na'r dyfarniad cyflog o 5% a gyllidebwyd ar ei gyfer. Roedd yr adroddiad hefyd yn darparu data ar lefelau gweithgarwch i helpu i roi sicrwydd i Aelodau lleol pob cyngor fod gweithgarwch y GRhR yn parhau i fynd i'r afael â materion ar draws y rhanbarth. Dywedodd y Pennaeth Gwasanaeth fod Cynllun Gwasanaeth Gorfodi Cyfraith Bwyd 2023/24 Statudol ar gyfer GRhR yn cyfeirio at y diffyg staffio hanesyddol a oedd gan y Gwasanaeth mewn perthynas â'i gyfrifoldebau dros hylendid bwyd a safonau bwyd. Amlinellwyd rhagor o fanylion a'r cyd-destun ar gyfer gwahanol agweddau ar y gwasanaeth yn yr adroddiad gyda'r swyddogion perthnasol a oedd yn bresennol yn y cyfarfod yn cyflwyno'r wybodaeth i'r Pwyllgor. Holodd y Cadeirydd, gan ystyried y cyfeiriad yn yr adroddiad at orwariant cyffredinol o £45,000, am y defnydd o gronfeydd wrth gefn gyda swyddogion yn dweud y byddai'r cyllid cyffredinol yn cael ei fonitro'n rheolaidd a dywedodd y Pwyllgor yn unol â hynny ei fod yn cael ei nodi ym mharagraff 2.23 bod y gwasanaeth wedi cronni cronfeydd wrth gefn y gellid eu defnyddio i ariannu buddsoddiad arfaethedig mewn gwariant gwasanaeth ond hefyd pwysau sy'n dod i'r amlwg yn y gwasanaeth. O ran y tynnu £60,000 i lawr o gronfeydd wrth gefn a nodwyd ym mharagraff 2.18, gofynnodd y Cadeirydd i swyddogion anfon y manylion ar gyfer hyn at holl Aelodau'r Pwyllgor drwy e-bost.

Wrth ystyried yr adroddiad, cyflwynodd swyddogion o bob maes gwasanaeth ddata perfformiad y GRhR hyd at ddiwedd Chwarter 2. Holodd y Cynghorydd De'Ath a allai'r swyddog ragweld sefyllfa lle gallai'r cyngor ddefnyddio contractwyr i ymgymryd â'r gwaith a allai fod yn economi ffug. Dywedodd y Rheolwr Gweithredol fod angen defnyddio contractwyr a phan oedd y materion hyn yn cael eu hystyried, gwnaed cryn dipyn o drafod i sicrhau bod gwerth da iawn i'r gwasanaeth a bod y safonau'n cael eu cynnal. Roedd yn bwysig nodi nad oedd y darn o waith mewn perthynas â hylendid bwyd yn ddewisol, roedd yn swyddogaeth statudol ac yn rhywbeth y dywedodd y Cynghorydd De'Ath fod angen mynd i'r afael ag ef yn y broses o osod cyllideb. Holodd y Cynghorydd Drake a oedd unrhyw fusnes newydd wedi'i sefydlu ers COVID-19, a dywedodd y swyddog fod 55 o fusnesau newydd yn cael eu sefydlu'r mis ar gyfartaledd. Roedd rhai yn agor ac yn anffodus roedd rhai yn cau ond roedd hi'n brysur iawn, yn enwedig yng Nghaerdydd.

Wrth ystyried agweddau meysydd gwasanaeth eraill ar yr adroddiad, cyfeiriwyd at fridio cŵn yn anghyfreithlon, gyda'r Pwyllgor yn cael gwybod bod GRhR yn parhau i dderbyn cuddwybodaeth / adroddiadau parhaus ar fridio cŵn yn anghyfreithlon. Fodd bynnag, yn anffodus, lle bu'n rhaid ymafael mewn cŵn, roedd oedi wedi bod

wrth brosesu ceisiadau o dan Is-adran 20 o'r Ddeddf Lles Anifeiliaid i gael yr anifeiliaid wedi'u trosglwyddo'n gyfreithiol i'r GRhR trwy Orchymyn Llys. Nododd yr adroddiad hefyd fod erlyniad llwyddiannus diweddar yn erbyn dau unigolyn o Fro Morgannwg yn amlygu'r problemau lles sylweddol y gallai bridwyr anghyfreithlon fod yn eu hachosi i anifeiliaid wrth geisio elwa'n ariannol. Fel rhan o'r un achos hwn, ymafaelwyd mewn 11 o gŵn gan gynnwys 9 ci bach, gyda 5 o'r cŵn yn gorfod cael eu ewthaneiddio. Roedd pob un o'r cŵn yn yr achos penodol yn dioddef o gyflyrau meddygol amrywiol. Roedd yr adroddiad hefyd yn darparu delweddau o gŵn a ganfuwyd yn ystod yr ymchwiliad bridio cŵn anghyfreithlon.

Wrth gyfeirio at y gwaharddiad ar gŵn Bully XL, nododd yr adroddiad, yn dilyn cyfres ddiweddar o ymosodiadau trasig gan gŵn, fod Llywodraeth y DU wedi cyhoeddi ar 31 Hydref, 2023 y byddai cŵn math Bully XL yn cael eu hychwanegu at Is-adran 1, Deddf Cŵn Peryglus 1991 fel brîd cŵn gwaharddedig. Felly, o 31 Rhagfyr 2023, byddai yn erbyn y gyfraith i werthu ci Bully XL, gadael ci Bully XL, rhoi ci Bully XL i ffwrdd neu fod â chi Bully XL yn gyhoeddus heb ei fod ar dennyn a'n gwisgo mwsel.

Wrth ystyried cyflwyno'r ddeddfwriaeth sy'n gysylltiedig â chŵn Bully XL ac ati, nodwyd bod y gwaith sy'n cael ei wneud yn ei gamau cynnar. O ran ymgynghoriad diweddar y Llywodraeth ar greu cenhedlaeth ddi-fwg a mynd i'r afael â phobl ifanc yn fêpio, nodwyd y byddai un o'r cynigion yn ei gwneud yn anghyfreithlon i werthu tybaco i unrhyw un a anwyd ar ôl 1 Ionawr 2009. Cafodd y Pwyllgor gyflwyniad manwl ar brofiad y GRhR mewn perthynas â gorfodi ynghylch fêpio. Yn dilyn hynny, cyfeiriodd y Cadeirydd at fangreoedd a oedd yn gwerthu fêps yn unig a'r goblygiadau ar bobl ifanc gyda'r awgrym y dylid ystyried cyflwyno cynllun trwyddedu posib.

Roedd meysydd eraill a amlygwyd yn yr adroddiad yn ymwneud â chefnogi'r economi leol, diogelu'r rheini sy'n agored i niwed, gorfodi deddfwriaeth newydd, gwella iechyd y cyhoedd a gweithgarwch gorfodi. Atodwyd manylion yr achosion diweddar o weithgarwch gorfodi fel atodiad i'r adroddiad. Wrth gyfeirio eto at yr erlyniadau a wnaed fel y manylwyd yn yr atodiad, cyfeiriodd y Pennaeth Gwasanaeth at ddau achos sylweddol o fasnachwyr twyllodrus a oedd wedi'u herlyn yn llwyddiannus gyda rhai'n cael eu carcharu.

Ar ôl ystyried yr adroddiad, fe'i gwnaed wedyn

PENDERFYNWYD – NODI'r wybodaeth ddiweddaraf a'r cynnydd hyd yma fel y'u cynhwyswyd yn yr adroddiad ac anfon e-bost at Aelodau'r Pwyllgor gyda'r wybodaeth a grybwyllwyd uchod.

Rheswm dros y penderfyniad

O ystyried cynnwys yr adroddiad, trafodaethau yn y cyfarfod a chan ystyried y cynnydd tuag at gwblhau'r camau gweithredu a gynhwysir yng Nghynlluniau Busnes y GRhR.

(e) Ffioedd a Thaliadau Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir 2024-25 (CAT) –

Roedd yr adroddiad yn nodi'r ffioedd arfaethedig i'w codi gan y Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir (GRhR) ym mlwyddyn ariannol 2024-25 ar gyfer amrywiaeth o weithgareddau trwyddedu a gwasanaethau eraill. Roedd Rhan 1 o'r Atodiad i'r adroddiad yn eitemeiddio'r ffioedd o fewn cylch gwaith y Cydbwyllgor. Yn fras roedd y rhain yn cynnwys yr holl ffioedd ar wahân i alcohol, gamblo a thrwyddedau tacsis, rhai taliadau cynllun trwyddedu ar gyfer Tai Amlfeddiannaeth a chydysniadau a gyhoeddwyd o dan Ddeddf Llywodraeth Leol 1982.

Mae Rhan 2 o'r Atodiad yn nodi'r ffioedd a'r taliadau hynny a bennwyd drwy drefniadau gwirfoddol, rhanbarthol neu genedlaethol neu sy'n adlewyrchu'r drefn statudol a osodwyd gan Lywodraethau Cymru a Llywodraeth y DU.

Amlygodd y Pennaeth Gwasanaeth baragraffau 2.5 a 2.6 o'r adroddiad, gan nodi, er mai'r cynnig ar gyfer 2024-25 ar gyfer rheoli plâu oedd bod mwyafrif y ffioedd yn cael eu cynyddu yn unol â chyfradd chwyddiant Costau Tai Perchen-feddianwyr (CPIH), cynigiwyd ymhellach y dylid cynyddu'r taliadau ar gyfer trin ar gyfer llau gwely, chwilod duon, gwenyn meirch, chwain, pryfed a chwilod carpedi gan fwy na chyfradd chwyddiant gan y nodwyd nad oedd y gwasanaeth wedi gallu talu am ei gostau ar y gwasanaethau hyn oherwydd yr amser a'r adnoddau sydd eu hangen i ddarparu triniaeth effeithiol. Wrth gyfeirio at drwyddedu sy'n gysylltiedig ag anifeiliaid, cynhaliwyd adolygiad o'r strwythur ffioedd hefyd i sicrhau bod y gost o gyhoeddi pob trwydded yn cael ei chynnwys. Felly, cynigiwyd bod yr holl ffioedd yn y categori hwn yn cael eu cynyddu yn unol â chwyddiant, ac eithrio'r ffioedd ar gyfer trwydded bridio cŵn a ffi'r drwydded ar gyfer gwerthwr anifeiliaid anwes. Nodwyd ymhellach y byddai GRhR, yn ystod y flwyddyn i ddod, yn parhau i archwilio i feysydd ychwanegol lle gellir dileu ffioedd am ddarparu gwasanaethau. Yn achos taliadau sy'n seiliedig ar amser swyddogion, cynigiwyd defnyddio cyfradd o £80 yr awr, yn cynnwys gorbenion.

Wrth fyfyrion ar y wybodaeth yn yr adroddiad a chan ystyried yr adolygiadau a gynhaliwyd, dywedodd y Pwyllgor

PENDERFYNWYD – CYMERADWYO'r ffioedd a'r taliadau arfaethedig fel y'u nodwyd yn yr adroddiad ac sydd ynghlwm fel Atodiad i'r adroddiad i'w gweithredu o 1 Ebrill, 2024.

Rheswm dros y penderfyniad

Gan ystyried yr adolygiad o ffioedd a thaliadau a'r costau sy'n gysylltiedig â'r gwasanaethau.

(f) Arbedion Cyllideb Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir (CAT) –

Dechreuodd y Pennaeth Gwasanaeth drwy ddweud bod cyllideb gytunedig y Gwasanaeth Rheoliadol a Rennir (GRhR) ar gyfer 2023-24 yn £8.645 miliwn gyda'r staff Cywerth ag Amser Llawn oddeutu 180. Amlygodd yr adroddiad fod y Gwasanaeth wedi ysgwyddo cyfrifoldebau ychwanegol dan ddeddfwriaeth newydd a

meysydd rheoleiddio dros y cyfnod ers sefydlu'r Gwasanaeth. O ganlyniad i'r rhagolygon ariannol heriol iawn wrth fynd i 2024-25, roedd yr awdurdodau partner bellach angen ystyried opsiynau ar gyfer gwneud arbedion pellach gan y Gwasanaeth, a gofynnwyd am opsiynau ar gyfer sicrhau arbedion o 3% neu 5% o gyllideb graidd y gwasanaeth o gyfrifoldeb y Cydbwyllgor. Yn ystod y cyfarfod, dywedodd y Pennaeth Gwasanaeth y dylai paragraff 1.5 ddarllen fel y flwyddyn 2023-24 ac nid 2024-25, nodwyd bod adroddiad pellach mewn perthynas ag opsiynau i'r arbedion cyllidebol wedi'i baratoi i'w ystyried dan Ran II o'r agenda, felly

PENDERFYNWYD – Nodi cynnwys adroddiad Rhan I, a derbyn y byddai'r manylion llawn yn cael eu hystyried dan Ran II yr agenda.

Rheswm dros y penderfyniad

O ystyried yr wybodaeth a gynhwysir yn Rhan I a Rhan II o'r un teitl ar yr agenda mewn perthynas â'r gyllideb flynyddol ar gyfer y Gwasanaeth a Rennir, y mae'n rhaid i'r awdurdodau partner gytuno arni heb fod yn hwyrach na 31 Rhagfyr, 2023 cyn dechrau'r flwyddyn ariannol newydd ym mis Ebrill 2024.

(g) Gwahardd y Wasg a'r Cyhoedd –

PENDERFYNWYD – O dan Adran 100A (4) o'r Deddf Llywodraeth Leol 1972, bod y wasg a'r cyhoedd yn cael eu heithrio o'r cyfarfod ar gyfer yr eitem fusnes ganlynol ar y sail ei bod yn debygol o gynnwys datgeliad o wybodaeth eithriedig fel y'i diffinnir yn Rhan 4 o'r Atodlen 12A (fel y'i diwygiwyd) o'r Ddeddf, y cyfeirir at baragraffau perthnasol yr Atodlen mewn cromfachau ar ôl y pennawd munud.

(h) Arbedion Cyllideb Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir (CAT) (Gwybodaeth Eithriedig - Paragraffau 12, 13, 14 a 15) –

Amlinellodd yr adroddiad gefndir a chyd-destun ariannu'r Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir (GRhR) gan y tri awdurdod partner ac ystyriodd ddau opsiwn i archwilio dichonoldeb ac effaith yr arbedion sy'n cael eu cyflawni o oddeutu 3% a 5% o gyllideb graidd y gwasanaeth 2023-24.

Rhoddodd y Pennaeth Gwasanaeth drosolwg manwl o gynnwys yr adroddiad gan ystyried y gwasanaethau craidd sy'n gyffredin i bob un o'r tri awdurdod a'r ffaith ei bod yn ofynnol i ariannu gwasanaethau penodol i'r awdurdod gael ei gytuno'n uniongyrchol gyda'r cynghorau partner. Awgrymodd yr adroddiad felly y byddai angen cynnal cyfarfod arbennig o'r Pwyllgor cyn diwedd mis Ionawr 2024 er mwyn caniatáu adborth gan awdurdodau partner cyn i'r Pwyllgor wneud penderfyniad terfynol mewn perthynas â chyllideb y GRhR ar gyfer 2024-25. Cyfeiriodd y Cadeirydd at e-byst diweddar a awgrymodd y dylid trefnu cyfarfod ar gyfer 31 Ionawr 2024.

Fodd bynnag, awgrymodd yr Aelodau sy'n ymwybodol o'r sefyllfa ariannol y dylai'r tri awdurdod lleol ystyried y gwaith y mae'n ofynnol ei wneud gan yr holl feysydd

gwasanaeth ac na ddylai'r gwasanaeth gael ei beryglu o ganlyniad i'r sefyllfa ariannol, ac wedi hynny

PENDERFYNWYD – Cymeradwyo hepgor y gofyniad i bennu cyllideb gytbwys erbyn 31 Rhagfyr, 2023 fel yr amlinellir yng Nghytundeb Cydweithio'r Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir a bod Cyfarfod Arbennig o Gydbwyllgor Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir yn cael ei drefnu ar gyfer 31 Ionawr, 2024 i ganiatáu adborth gan yr awdurdodau partner mewn perthynas â chynnwys yr adroddiad ac i gadarnhau cyllideb y Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir ar gyfer 2024-25.

Rheswm dros y penderfyniad

O ran ystyried cynnwys yr adroddiad, y trafodaethau yn y cyfarfod ac er mwyn galluogi gwneud penderfyniad gwybodus ar lefel yr arbedion sydd eu hangen gan yr awdurdodau partner, wrth gydbwyso'r amser arweiniol cyn i'r arbedion sydd eu hangen ddod i rym, gyda'r llinell amser ar gyfer derbyn setliad Llywodraeth Cymru ar gyfer Llywodraeth Leol.